

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 11 февруари 2026 г.
(OR. en)

10577/25

Междуинституционални досиета:
2025/0162 (NLE)
2025/0163 (NLE)

AELE 63
CH 29
MI 435

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: Споразумение между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария
относно реда и условията за участието на Конфедерация Швейцария в
Агенцията на Европейския съюз за космическата програма

СПОРАЗУМЕНИЕ
МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
И КОНФЕДЕРАЦИЯ ШВЕЙЦАРИЯ
ОТНОСНО РЕДА И УСЛОВИЯТА
ЗА УЧАСТИЕТО НА КОНФЕДЕРАЦИЯ ШВЕЙЦАРИЯ
В АГЕНЦИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА КОСМИЧЕСКАТА ПРОГРАМА

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ, наричан по-нататък „Съюзът“,

и

КОНФЕДЕРАЦИЯ ШВЕЙЦАРИЯ, наричана по-нататък „Швейцария“,

наричани по-нататък „договарящите страни“,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД Регламент (ЕС) 2021/696 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на космическа програма на Съюза и Агенция на Европейския съюз за космическата програма¹ (наричан по-нататък „регламентът“);

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че съгласно член 98 от регламента Агенцията на Европейския съюз за космическата програма (наричана по-нататък „Агенцията“) е отворена за участието на трети държави и международни организации и че това участие и условията за него трябва да бъдат установени в споразумение, сключено за тази цел със Съюза;

---

¹ Регламент (ЕС) 2021/696 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на космическа програма на Съюза и Агенция на Европейския съюз за космическата програма и за отмяна на регламенти (ЕС) № 912/2010, (ЕС) № 1285/2013 и (ЕС) № 377/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС (ОВ ЕС L 170, 12.5.2021 г., стр. 69, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj>).

КАТО ПРИЗНАВАТ, че Швейцария участва и допринася финансово за програмите на Европейската глобална навигационна спътникова система (ГНСС) съгласно Споразумението за сътрудничество между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Конфедерация Швейцария, от друга, в областта на европейските програми за спътникова навигация, съставено в Брюксел на 18 декември 2013 г. (наричано по-нататък „Споразумението за сътрудничество“), което се прилага временно от 1 януари 2014 г.;

КАТО ПРИПОМНЯТ, че член 16 от Споразумението за сътрудничество гласи, че Швейцария има право да участва в Агенцията при спазване на условията, които ще бъдат определени в споразумение между Съюза и Швейцария;

КАТО ПРИЗНАВАТ, че Съюзът и Швейцария са сключили споразумение относно процедурите за сигурност при обмена на класифицирана информация, съставено в Брюксел на 28 април 2008 г.;

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД искането на Швейцария да участва в работата на Агенцията;

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД общия интерес от участието на Швейцария в работата на Агенцията;

КАТО ЖЕЛАЯТ да засилят тясното сътрудничество между Съюза и Швейцария в областта на спътниковата навигация,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ЧЛЕН 1

Степен на участие

1. Швейцария участва в и допринася за работата на Агенцията във връзка с компонентите „Галилео“ и Европейската геостационарна служба за навигационно покритие (EGNOS) на космическата програма на Съюза в съответствие с реда и условията, предвидени в регламента, в Споразумението за сътрудничество и в настоящото споразумение.
2. Швейцария участва и допринася за работата на Агенцията във връзка с други компоненти на космическата програма на Съюза, ако в Споразумението между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Конфедерация Швейцария, от друга страна, относно участието на Конфедерация Швейцария в програми на Съюза (наричано по-нататък „Споразумение относно участието на Швейцария в програми на Съюза“), се предвижда участието на Швейцария във въпросните компоненти на програмата и участието на Швейцария в работата на Агенцията във връзка с въпросните компоненти в съответствие с реда и условията, определени в регламента, в Споразумението относно участието на Швейцария в програми на Съюза и в настоящото споразумение.

ЧЛЕН 2

Административен съвет

Един представител на Швейцария участва като наблюдател в Административния съвет на Агенцията без право на глас и в съответствие с процедурния правилник на Административния съвет.

ЧЛЕН 3

Съвет за акредитация на сигурността

Един представител на Швейцария участва като наблюдател в Съвета за акредитация на сигурността без право на глас и в съответствие с условията, определени в процедурния правилник на Съвета за акредитация на сигурността. Пряко свързаните с Швейцария въпроси се посочват в дневния ред, който се изготвя от председателя на Съвета за акредитация на сигурността преди всяко заседание и се съобщава на Швейцария преди заседанието.

ЧЛЕН 4

Финансова вноска

Швейцария допринася за приходите на Агенцията с годишна сума, изчислена в съответствие с формулата, описана в приложение I.

ЧЛЕН 5

Защита на данните

1. Швейцария прилага националните си правила относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни, с оглед на Решение 2000/518/ЕО на Комисията¹.
2. За целите на настоящото споразумение Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета² се прилага по отношение на обработването на лични данни, извършвано от Агенцията.
3. Швейцария спазва правилата за поверителност на документите, съхранявани от Агенцията, установени в процедурния правилник на Административния съвет и на Съвета за акредитация на сигурността на Агенцията.

---

¹ Решение 2000/518/ЕО на Комисията от 26 юли 2000 г. съгласно Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за адекватната защита на личните данни, предоставяни в Швейцария (ОВ ЕС L 215, 25.8.2000 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2000/518/oj>).

² Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ ЕС L 295, 21.11.2018 г., стр. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

ЧЛЕН 6

Правен статут

Швейцария признава юридическата правосубектност на Агенцията.

В Швейцария Агенцията се ползва с най-широката правоспособност, предоставяна на юридическите лица, съгласно правото на Швейцария. В частност тя може да придобива или да се разпорежда с движимо и недвижимо имущество и да бъде страна в съдебни производства.

ЧЛЕН 7

Отговорност

Отговорността на Агенцията е уредена с член 97, параграфи 1, 3 и 5 от регламента.

ЧЛЕН 8

Съд на Европейския съюз

Швейцария признава компетентността на Съда на Европейския съюз по отношение на Агенцията, както е предвидено в член 97, параграфи 2 и 4 от регламента.

ЧЛЕН 9

Привилегии и имунитети

Швейцария предоставя на Агенцията и на нейните служители в рамките на техните официални функции за Агенцията привилегиите и имунитетите, предвидени в приложение II, които се основават на членове 1—6, членове 10—15 и членове 17 и 18 от Протокол (№ 7) за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, приложен към Договора за функционирането на Европейския съюз (наричан по-нататък „Протокол (№ 7)“). Препратките към съответните членове от посочения протокол са посочени в скоби за информация.

ЧЛЕН 10

Срочно наети служители и командировани длъжностни лица и експерти

Чрез дерогация от член 12, параграф 2, буква а) от Условието за работа на другите служители на Европейския съюз¹, Агенцията може, ако реши, да наема на договор швейцарски граждани, които се ползват с пълните си права на граждани. Агенцията може да приема командировани експерти от Швейцария.

---

¹ Регламент № 31 (ЕИО), 11 (ЕОАЕ), установяващ Правилника за длъжностните лица и Условието за работа на другите служители на Европейската икономическа общност и Европейската общност за атомна енергия (ОВ ЕО 45, 14.6.1962 г., стр. 1385, ELI: [https://data.europa.eu/eli/reg/1962/31\(1\)/oj](https://data.europa.eu/eli/reg/1962/31(1)/oj)) с всички последващи изменения.

ЧЛЕН 11

Предотвратяване на измамите

Разпоредбите във връзка с член 95 от регламента, отнасящи се до финансовия контрол от страна на Съюза в Швейцария по отношение на участниците в дейностите на Агенцията, се съдържат в приложение III към настоящото споразумение.

ЧЛЕН 12

Комитет

1. Комитет, съставен от представители на Европейската комисия и Швейцария (наричан по-нататък „Комитетът“), следи за правилното прилагане на настоящото споразумение и осигурява непрекъснат процес на предоставяне на информация и обмен на мнения в това отношение. Комитетът заседава по искане на Швейцария или на Европейската комисия. На Административния съвет на Агенцията се предоставя информация за работата на Комитета.

Представителите на Европейската комисия могат да бъдат придружавани от представители на Агенцията.

2. В рамките на Комитета се споделя информация за планираното законодателство на Съюза, което засяга пряко или изменя регламента или което се очаква да има отражение върху финансовата вноска, определена в член 4 от настоящото споразумение, и в Комитета се провежда обмен на мнения по нея.

3. В съответствие със съответните вътрешни процедури на договарящите страни Комитетът може да приеме решение за изменение на приложенията към настоящото споразумение.

4. В случай на изменение на членове 1—6, членове 10—15 или членове 17 или 18 от Протокол (№ 7), Комитетът изменя съответно приложение II.

ЧЛЕН 13

Уреждане на спорове

Всеки спор относно тълкуването или прилагането на настоящото споразумение се урежда чрез консултации в рамките на Комитета.

ЧЛЕН 14

Приложения

Приложенията към настоящото споразумение представляват неразделна част от него.

ЧЛЕН 15

Влизане в сила

1. Настоящото споразумение се ратифицира или одобрява от договарящите страни съгласно собствените им процедури. Договарящите страни се нотифицират взаимно за приключването на вътрешните процедури, необходими за влизането в сила на настоящото споразумение.
2. Настоящото споразумение влиза в сила на първия ден от втория месец след последната нотификация относно следните инструменти:
  - а) Институционален протокол към Споразумението между Европейската общност и нейните държави членки, от една страна, и Конфедерация Швейцария, от друга страна, относно свободното движение на хора;
  - б) Протокол за изменение към Споразумението между Европейската общност и нейните държави членки, от една страна, и Конфедерация Швейцария, от друга страна, относно свободното движение на хора;
  - в) Институционален протокол към Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария по въпроси на въздушния транспорт;
  - г) Протокол за изменение към Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария по въпроси на въздушния транспорт;
  - д) Протокол за държавната помощ към Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария по въпроси на въздушния транспорт;

- е) Институционален протокол към Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно железопътния и автомобилен превоз на стоки и пътници;
- ж) Протокол за изменение към Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно железопътния и автомобилен превоз на стоки и пътници;
- з) Протокол за държавната помощ към Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно железопътния и автомобилен превоз на стоки и пътници;
- и) Протокол за изменение към Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно търговията със селскостопански продукти;
- й) Институционален протокол към Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария за взаимно признаване по отношение на оценка за съответствие;
- к) Протокол за изменение към Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария за взаимно признаване по отношение на оценка за съответствие;
- л) Споразумение между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария относно редовната финансова вноска на Швейцария за намаляване на икономическите и социалните различия в Европейския съюз;
- м) Споразумение между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Конфедерация Швейцария, от друга страна, относно участието на Конфедерация Швейцария в програми на Съюза.

3. Независимо от параграф 1, договарящите страни се споразумяват да прилагат временно настоящото споразумение в съответствие със съответните си вътрешни процедури и законодателство, считано от 1 януари 2026 г., ако датата на подписване на настоящото споразумение е преди 1 юли 2026 г., или от 1 януари на годината след подписването му, ако датата на подписване на настоящото споразумение е след 30 юни 2026 г.

ЧЛЕН 16

Преразглеждане

Настоящото споразумение може да бъде изменяно по всяко време по взаимно съгласие на договарящите страни.

ЧЛЕН 17

Прекратяване и срок на действие

1. Настоящото споразумение се сключва за неограничен срок.
2. Всяка договаряща страна може, след консултации в рамките на Комитета, да прекрати настоящото споразумение, като нотифицира другата договаряща страна. Споразумението престава да се прилага шест месеца след датата на получаване на тази нотификация.

3. Настоящото споразумение престава да бъде в сила на датата, на която Споразумението за сътрудничество престане да бъде в сила и в протокол към Споразумението относно участието на Швейцария в програми на Съюза не се предвижда участието на Швейцария в Агенцията.

Настоящото споразумение е съставено в два еднообразни екземпляра на английски, български, гръцки, датски, естонски, ирландски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, хърватски, чешки и шведски език, като текстовете на всички езици са еднакво автентични.

В ПОТВЪРЖДЕНИЕ НА КОЕТО долуподписаните, надлежно упълномощени за целта представители подписаха настоящото споразумение.

Съставено в ... на ... година.

За Европейския съюз

За Конфедерация Швейцария

**ФИНАНСОВА ВНОСКА НА ШВЕЙЦАРИЯ
ЗА АГЕНЦИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА КОСМИЧЕСКАТА ПРОГРАМА**

1. Финансовата вноска на Швейцария в приходите на Агенцията за година N, както е посочена в регламента, е под формата на сума, състояща се от:
  - а) оперативна вноска; и
  - б) такса за участие.

Оперативната вноска се основава на алгоритъм за вноските, определен като съотношението на брутният вътрешен продукт (БВП) на Швейцария по пазарни цени спрямо БВП на Съюза по пазарни цени.

За тази цел данните за БВП по пазарни цени на договарящите страни са последните данни, налични към 1 януари на годината, през която се извършва годишното плащане, предоставени от Статистическата служба на Европейския съюз, при надлежно спазване на Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария за сътрудничество в областта на статистиката, съставено в Люксембург на 26 октомври 2004 г. Ако посоченото споразумение престане да се прилага, БВП на Швейцария е определеният въз основа на данните, предоставени от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

Оперативната вноска се изчислява чрез прилагане на алгоритъма за вноските към частите от разрешения бюджет на Агенцията, които са от значение за участието на Швейцария, както е посочено в регламента, за година N.

Годишната такса за участие представлява процент от годишната оперативна вноска, изчислена в съответствие с предходната алинея. Годишната такса за участие има следните стойности:

- през 2026 г.: 2 %
- през 2027 г.: 3 %
- през 2028 г. и следващи години: 4 %.

Считано от 2028 г., размерът на таксата за участие може да бъде коригиран от Съвместния комитет в съответствие с член 12, параграф 3 от настоящото споразумение.

2. Финансовата вноска се плаща в евро.
3. Пътните и дневните разходи на представителите и експертите от Швейцария за участието им в заседания, организирани от Агенцията във контекста на изпълнението на нейната работа, се възстановяват от Агенцията на същата основа и в съответствие с действащите понастоящем процедури за експертите от държавите — членки на Съюза.

4. В съответствие с настоящото споразумение Европейската комисия изпраща на Швейцария искания за внасяне на средства, съответстващи на швейцарската вноска в бюджета на Агенцията. Швейцария изплаща финансовата си вноска не по-късно от 45 дни от получаването на искането за внасяне на средства.

  5. Всяко забавяне в плащането на вноската на Швейцария води до плащане на наказателна лихва от Швейцария, дължима върху неизплатената сума от датата на падежа. Лихвеният процент е процентът, прилаган от Европейската централна банка спрямо нейните основни операции по рефинансиране, публикуван в серия С на *Официален вестник на Европейския съюз*, в сила на първия календарен ден на месеца, през който се пада крайният срок, увеличен с 3,5 процентни пункта.
-

ПРИВИЛЕГИИ И ИМУНИТЕТИ

ЧЛЕН 1

(съответстващ на член 1 от Протокол (№ 7))

Помещенията и сградите на Агенцията са неприкосновени. Те не могат да бъдат подлагани на претърсване, изземване, конфискация или експроприране. Собствеността и имуществата на Агенцията не могат да бъдат подлагани на каквито и да било административни или правни ограничения без разрешение на Съда на Европейския съюз.

ЧЛЕН 2

(съответстващ на член 2 от Протокол (№ 7))

Архивите на Агенцията са неприкосновени.

ЧЛЕН 3

(съответстващ на членове 3 и 4 от Протокол (№ 7)

1. Агенцията, нейното имущество, приходи и друга собственост се освобождават от всички преки данъци.
2. Стоките и услугите, изнасяни от Швейцария за Агенцията за нейно официално ползване или предоставяни на Агенцията в Швейцария, не подлежат на никакви непреки мита и данъци.
3. Освобождаването от ДДС се предоставя, в случай че действителната покупна цена на стоките и услугите, посочена във фактурата или в равностоеен документ, възлиза на най-малко сто швейцарски франка (с включен данък). Агенцията е освободена от всички мита, забрани и ограничения върху вноса и износа по отношение на предмети, предназначени за нейно официално ползване; с внесените по този ред предмети не могат да се извършват сделки на разпореждане, независимо дали срещу заплащане или не, в Швейцария, освен при условия, одобрени от правителството на Швейцария.
4. Освобождаването от ДДС, акциз и други непреки данъци се предоставя чрез опрощаване срещу представяне на доставчика на стоки или услуги на предоставените за тази цел швейцарски формуляри.
5. Не се предоставя освобождаване от данъците, таксите и задължения, които са свързани с такси за предоставяне на комунални услуги.

ЧЛЕН 4

(съответстващ на член 5 от Протокол (№ 7))

При своите официални комуникации и изпращането на всички свои документи Агенцията се ползва в Швейцария от третирането, предоставяно от тази държава на дипломатическите мисии.

Официалната кореспонденция и другите официални комуникации на Агенцията не могат да бъдат подлагани на цензура.

ЧЛЕН 5

(съответстващ на член 6 от Протокол (№ 7))

Разрешенията на Съюза за преминаване (*laissez-passer*), издадени на членовете и служителите на Агенцията, се признават за валидни документи за пътуване на територията на Швейцария. Тези разрешения за преминаване (*laissez-passer*) се издават на длъжностните лица и другите служители при условията, предвидени в Правилника за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители на Съюза (Регламент № 31 (ЕИО), 11 (ЕОАЕ), установяващ Правилника за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители на Европейската икономическа общност и на Европейската общност за атомна енергия (ОВ 45, 14.6.1962 г., стр. 1385), включително всички последващи изменения).

ЧЛЕН 6

(съответстващ на член 10 от Протокол (№ 7))

Представителите на държавите — членки на Съюза, които участват в работата на Агенцията, техните съветници и технически експерти, при изпълнението на своите задължения и по време на пътуването си до и от мястото на заседанието в Швейцария, се ползват с обичайните привилегии, имунитети и улеснения.

ЧЛЕН 7

(съответстващ на член 11 от Протокол (№ 7))

На територията на Швейцария, независимо от гражданството си, длъжностните лица и другите служители на Агенцията:

- а) се ползват с имунитет по отношение на съдебни производства във връзка с осъществените от тях действия при изпълнението на служебните им задължения, включително за казаното или написаното от тях, при спазване на разпоредбите на съответните договори, от една страна, на разпоредбите за отговорността на длъжностните лица и другите служители по отношение на Съюза и, от друга страна, на компетентността на Съда на Европейския съюз да се произнася по спорове между Съюза и неговите длъжностни лица и другите служители. Те продължават да се ползват с този имунитет и след като са престанали да заемат съответната длъжност;
- б) заедно със своите съпрузи и членовете на своите семейства на тяхна издръжка те не могат да бъдат подлагани на ограничения във връзка с имиграцията или към тях да бъдат прилагани формалностите за регистриране на чужденци;

- в) относно разпоредбите за притежаването и обмена на валута, на тях трябва да бъдат предоставени същите улеснения, каквито обикновено се предоставят на длъжностните лица от международните организации;
- г) притежават правото да внасят безмитно своите мебели и вещи към момента на тяхното първо заемане на поста в Швейцария, както и правото безмитно да реекспортират своите мебели и вещи при изтичане на мандата им в тази държава, при спазване и в двата случая на условията, които се считат за необходими от правителството на Швейцария;
- д) имат право да внасят безмитно лек автомобил за лична употреба, придобит или в държавата по тяхното последно пребиваване, или в държавата, чиито граждани са те, при условията на вътрешния пазар на тази държава, както и да го реекспортират безмитно, при спазване във всеки един от случаите на условията, които се считат за необходими от правителството на Швейцария.

ЧЛЕН 8

(съответстващ на член 12 от Протокол (№ 7)

Длъжностните лица и другите служители на Агенцията подлежат на данъчно облагане в полза на Съюза върху изплатените им от Агенцията заплати, надници и възнаграждения, при условията и процедурата, определена в правото на Съюза.

Те се освобождават от швейцарските федерални, кантонални и общински данъци върху заплатите, надниците и възнагражденията, изплащани от Агенцията.

ЧЛЕН 9

(съответстващ на член 13 от Протокол (№ 7)

За целите на прилагането на данъка върху дохода, на имуществения данък и на данъка върху наследството, както и за целите на прилагането на конвенциите за избягване на двойното данъчно облагане, сключени между Швейцария и държавите — членки на Съюза, длъжностните лица и другите служители на Агенцията, чието местоживее за данъчни цели не е в Швейцария и които единствено поради изпълнение на задълженията си в служба на Агенцията установяват своето пребиваване на територията на Швейцария, се считат както в Швейцария, така и в държавата на местоживее за данъчни цели, че са запазили местоживееето си в последната държава, при условие че тя е държава — членка на Съюза. Тази разпоредба се прилага също така и спрямо съпруга(та), доколкото последният(та) не упражнява никаква дейност срещу заплащане, и спрямо децата, които са зависими от и се намират под грижата на лицата, посочени в настоящия член.

Движимата собственост, която принадлежи на лицата, посочени в първата алинея и която се намира в Швейцария, се освобождава от данък върху наследството в Швейцария; за определянето на данъка на тази собственост, тя се счита за намираща се в държавата на местоживее за данъчни цели, при спазване на правата на трети държави и при съобразяване с възможното прилагане на разпоредбите на международните конвенции за двойното данъчно облагане.

Всяко местоживее, което е било придобито единствено с цел изпълнението на задълженията по служба в други международни организации, не се взема предвид при прилагане на разпоредбите на настоящия член.

ЧЛЕН 10

(съответстващ на член 14 от Протокол (№ 7))

В правото на Съюза се определя схемата за социалноосигурителни обезщетения на длъжностните лица и другите служители на Съюза.

Длъжностните лица и другите служители на Агенцията не са задължени да се осигуряват в системата за социално осигуряване на Швейцария, при условие че те вече са обхванати от схемата за социалноосигурителни обезщетения на длъжностните лица и другите служители на Съюза. Членовете на семейството на служителите на Агенцията, които са част от тяхното домакинство, са обхванати от схемата за социалноосигурителни обезщетения на длъжностните лица и другите служители на Съюза, при условие че не са наети от работодател, различен от Агенцията, и при условие че не получават социалноосигурителни обезщетения от държава — членка на Съюза или от Швейцария.

ЧЛЕН 11

(съответстващ на член 15 от Протокол (№ 7))

В правото на Съюза се определят категориите длъжностни лица и други служители на Агенцията, по отношение на които се прилагат изцяло или отчасти разпоредбите на членове 7, 8 и 9.

Имената, ранговете и адресите на длъжностните лица и други служители, включени в тези категории, се съобщават периодично на Швейцария.

ЧЛЕН 12

(съответстващ на член 17 от Протокол (№ 7))

Привилегиите, имунитетите и улесненията се предоставят на длъжностните лица и на другите служители на Агенцията единствено в интерес на Агенцията.

Агенцията се задължава да отнеме имунитета, предоставен на длъжностно лице или на друг служител, когато Агенцията счита, че отнемането на този имунитет не противоречи на интересите на Агенцията.

ЧЛЕН 13

(съответстващ на член 18 от Протокол (№ 7))

Агенцията, за целите на прилагане на настоящото приложение, си сътрудничи с компетентните органи на Швейцария или на съответните държави — членки на Съюза.

ФИНАНСОВ КОНТРОЛ
ПО ОТНОШЕНИЕ НА УЧАСТНИЦИТЕ ОТ ШВЕЙЦАРИЯ
В ДЕЙНОСТИТЕ НА АГЕНЦИЯТА

ЧЛЕН 1

Пряка комуникация

Агенцията и Европейската комисия комуникират пряко с всички лица или субекти, установени в Швейцария, които участват в дейностите на Агенцията като договорно наети лица, участници в програми на Агенцията, получатели на плащания от бюджета на Агенцията или на Съюза, или подизпълнители. Тези лица могат да изпращат директно на Европейската комисия или на Агенцията цялата относима информация и документация, която се изисква да подават въз основа на инструментите, посочени в настоящото споразумение, и на сключените договори или споразумения, както и на решенията, взети съгласно тях.

ЧЛЕН 2

Одити

1. В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета¹, с Делегиран регламент (ЕС) 2019/715 на Комисията² и с другите инструменти, на които се прави позоваване в настоящото споразумение, в договорите и споразуменията, сключени с бенефициери, установени в Швейцария, както и в решенията, взети с такива бенефициери, може да бъде предвидено извършването на научни, финансови, технологични или други одити във всеки момент в помещенията на бенефициерите или на техните подизпълнители от длъжностни лица на Агенцията или на Европейската комисия, или от други упълномощени от Агенцията или от Европейската комисия лица.
2. Длъжностните лица на Агенцията и на Европейската комисия, както и другите упълномощени от Агенцията и Европейската комисия лица разполагат с подходящ достъп до обекти, дейности и документация, а също и до цялата информация, необходима за осъществяването на такива одити, включително в електронна форма. Това право на достъп се посочва изрично в договорите или споразуменията, сключени за целите на прилагането на инструментите, посочени в настоящото споразумение.
3. Европейската сметна палата има същите права като Европейската комисия.

---

¹ Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ ЕС L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

² Делегиран регламент (ЕС) 2019/715 на Комисията от 18 декември 2018 г. относно рамковия финансов регламент за органите, създадени по силата на ДФЕС и Договора за Евратом и посочени в член 70 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ ЕС L 122, 10.5.2019 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/715/oj).

4. Одитите могат да продължат да се извършват в продължение на пет години след изтичането на срока на действие на настоящото споразумение или съгласно предвиденото в сключените договори или споразумения и взетите решения.

5. Компетентният одитен орган на Швейцария се информира предварително за одитите, извършвани на територията на Швейцария. Предоставянето на тази информация не е законово условие за извършването на такива одити.

ЧЛЕН 3

Проверки на място

1. Съгласно настоящото споразумение Европейската комисия и Европейската служба за борба с измамите (OLAF) са упълномощени да извършват проверки и инспекции на място на швейцарска територия съгласно реда и условията, определени в Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета¹.

2. Проверките и инспекциите на място се подготвят и осъществяват от Европейската комисия в тясно сътрудничество с компетентния одитен орган на Швейцария или с други компетентни органи на Швейцария, определени от компетентния одитен орган на Швейцария, които се уведомяват своевременно за предмета, целта и правното основание за проверките и инспекциите, за да могат да окажат нужното съдействие. За тази цел длъжностните лица от компетентните швейцарски органи могат да участват в проверките и инспекциите на място.

---

¹ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ ЕС L 292, 15.11.1996 г., стр. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

3. Ако съответните швейцарски органи пожелаят това, проверките и инспекциите на място могат да бъдат извършвани съвместно от Европейската комисия и от тях.
4. Когато участниците в програмата се противопоставят на проверка или инспекция на място, органите на Швейцария, като действат съгласно националните правила, оказват на инспекторите на Европейската комисия съдействието, от което се нуждаят, за да изпълнят задължението си за извършване на проверка или инспекция на място.
5. Европейската комисия докладва във възможно най-кратък срок на компетентния одитен орган на Швейцария за всеки станал ѝ известен в хода на проверката или инспекцията на място факт или съмнение във връзка с нередност. При всички случаи Европейската комисия е длъжна да информира компетентния одитен орган на Швейцария относно резултата от тези проверки и инспекции.

ЧЛЕН 4

Информиране и консултиране

1. С цел правилното прилагане на настоящото приложение компетентните органи на Швейцария и на Съюза редовно обменят информация и, по искане на една от договарящите страни, провеждат консултации.
2. Компетентните органи на Швейцария незабавно информират Агенцията и Европейската комисия за всеки станал им известен факт или съмнение, свързан с нередност във връзка със сключването и изпълнението на договори или споразумения, сключени при прилагане на инструментите, посочени в настоящото споразумение.

ЧЛЕН 5

Поверителност

Информацията, съобщена или придобита под каквато и да било форма по силата на настоящото приложение, подлежи на професионална тайна и е защитена по същия начин, както е защитена сходна информация съгласно швейцарското право и съгласно съответните разпоредби, приложими по отношение на институциите на Съюза. Тази информация не се съобщава на други лица, освен тези в съответните институции на Съюза, в държавите членки или в Швейцария, чиито служебни задължения изискват те да са запознати с нея, нито може да бъде използвана за цели, различни от това да се осигури ефективна защита на финансовите интереси на договарящите страни.

ЧЛЕН 6

Административни мерки и санкции

Без да се засяга прилагането на швейцарското наказателно право, Агенцията или Европейската комисия може да налага административни мерки и санкции в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 и с Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета¹.

---

¹ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ ЕС L 312, 23.12.1995 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

ЧЛЕН 7

Събиране на вземания и принудително изпълнение

Решенията на Агенцията или на Европейската комисия, взети в рамките на обхвата на настоящото споразумение, с които се налагат парични задължения на различни от държавите правни субекти, имат изпълнителна сила в Швейцария. Заповедта за принудителното им изпълнение се прилага към решението без други формалности, освен проверка на автентичността на решението от националния орган, определен за тази цел от правителството на Швейцария. Принудителното изпълнение се извършва в съответствие с правото и процедурните правила на Швейцария. Тези решения с изпълнителна сила се считат за изпълнителни основания по смисъла на Федералния закон от 11 април 1889 г. за принудителното изпълнение на задължения и несъстоятелността и не подлежат на преразглеждане по същество пред съдилищата на Швейцария. Правителството на Швейцария съобщава на Агенцията, Европейската комисия и Съда на Европейския съюз кой е определеният национален орган за целите на настоящия член.

Решенията, постановени от Съда на Европейския съюз по силата на арбитражна клауза, имат изпълнителна сила при същите условия.

Законността на решението за принудително изпълнение подлежи на контрол от Съда на Европейския съюз. Независимо от това съдилищата на Швейцария са компетентни да се произнасят по жалби за нередности при принудителното изпълнение.